

طرح جامع تدریس

گروه فراگیر : دانشجویان ترم ۱ اتاق عمل
نام استاد : دکتر بصیری
پیش نیاز: ندارد

عنوان درس : اصول و فنون عملکرد فرد اسکراب و سیار
نیمسال : اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰
تعداد واحد : ۳ واحد (۲ واحد نظری- ۱ واحد عملی)

شرح درس:

در این درس دانشجویان با وظایف فرد اسکراب و سیار در مراقبت از بیمار در دوره ی جراحی آشنا شده و چگونگی انجام آنها را به صورت نظری و عملی می آموزند تا بتوانند در نقش پرستار سیار و اسکراب اول و دوم مراقبت از بیمار را انجام دهد.

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم اولیه و اصول عملکرد و وظایف فرد سیار و اسکراب در اتاق عمل

اهداف ویژه درس:

از دانشجویان انتظار می رود در پایان این درس بتوانند:

- وظایف کلی فرد سرکولیت در اتاق عمل را ذکر کند.
- وظایف فرد سرکولیت و اسکراب را از یکدیگر افتراق دهد.
- وظایف فرد اسکراب را شرح دهد.
- انواع نمونه و نمونه گیری را تعریف نماید.
- روشهای به دست آوردن انواع نمونه و مراقبت های خاص از نمونه (ظرف نمونه، برچسب زدن به نمونه و محافظت از نمونه) را توضیح دهد.
- تجهیزات پایه تمیز کردن مکانیکی پوست محل عمل جراحی را نام ببرد
- اقدامات لازم جهت آماده کردن پوست محل عمل جراحی را شرح دهد.
- محل‌های آنتی سپتیک رایج را نام برده و توضیح دهد.
- اصول ضد عفونی محل عمل را شرح دهد.
- روش های بند آوردن خونریزی (هموستاز) را توضیح دهد.
- انواع تورینکتهای را شرح داده و مراقبتهای حین استفاده از آنها را بیان نماید.
- نحوه آماده کردن و استفاده از تجهیزات بندآورنده خونریزی (هموستاتیک) را توضیح دهد.
- انواع زخم های جراحی را طبقه بندی نماید.
- توجهات لازم از ناحیه زخم جراحی را شرح دهد.

آمادگی های لازم قبل از عمل را در مورد اطفال و نوزادان شرح دهد.
 مراقبت های لازم بعد از عمل را در مورد اطفال و نوزادان شرح دهد.
 پذیرش بیمار در اتاق عمل و نقل و انتقال بیمار تحت عمل جراحی را توضیح دهد.
 نحوه پوزیشن دهی مناسب به بیمار تحت عمل جراحی را بیان کند.
 ایمنی بیمار در اتاق عمل را شرح دهد.
 نحوه شستن دستها، نحوه پوشیدن گان و دستکش را شرح داده و عملاً انجام دهد.
 نحوه پوشاندن گان و دستکش، انواع وسایل و گازهای قابل شمارش را عملاً انجام دهد.
 تکنیک های حین عمل را ذکر کند.
 نحوه شمارش گازها و ایزارهای جراحی را شرح دهد.
 وسایل استریل را عملاً به درستی باز کند.
 بسته بندی کردن وسایل را به طور صحیح انجام دهد.
 انواع بخیه ها و انسزیون های جراحی را شرح دهد.
 مراقبت های بعد از عمل را بیان کند.
 انواع پانسمان و مراقبت از درن ها را توضیح دهد.
 پانسمان صحیح زخم جراحی را انجام دهد.

جدول زمان بندی ارائه جلسات

جلسه	موضوع	اهداف
1	معرفه، تبیین اهداف و انتظارات، سنجش آغازین مفاهیم اولیه، نقش فرد اسکراب، فرد سیار و وظایف فرد سرکولر	1 اعضای استریل و غیراستریل تیم جراحی را نام ببرد. 2 وظایف پرستار سیرکولار را در مراحل قبل، حین و بعد از جراحی بیان کند. 3 وظایف کلی فرد اسکراب را بیان کند. 4 ویژگی ها و وظایف جراح را توضیح دهد. 5 ویژگی ها و وظایف کمک جراح را ذکر کند.
2	ارزشیابی تشخیصی اصول ورود به اتاق عمل و شرایط اتاق عمل	1 نحوه ی آمادگی پرسنل اتاق عمل را قبل از ورود به اتاق جراحی شرح دهد. 2 ویژگی های کلاه جراحی را توضیح دهد. 3 ویژگی های ماسک جراحی را ذکر کند. 4 ویژگی های روکش کفش و عینک محافظ جراحی را بیان کند. 5 طرز رفتار در اتاق عمل را توضیح دهد. 6 اصول روابط حرفه ای در اتاق عمل را بیان کند.
3	پذیرش بیمار در اتاق عمل	1 بررسی جسمی قبل از عمل را شرح دهد. 2 اهمیت بررسی روانی قبل از عمل را بیان کند. 3 نحوه بررسی پرونده را توضیح دهد. 4 پذیرش موارد خاص در اتاق عمل (کودکان، نوزادان، سالمندان و معلولین جسمی) را شرح دهد. 5 آمادگی های لازم قبل از عمل را در مورد اطفال و نوزادان شرح دهد. 6 نحوه ی آماده سازی بیمار برای عمل جراحی را شرح دهد. 7 چگونگی پذیرش بیمار به اتاق عمل را توضیح دهد.

<p>4</p> <p>پوزیشن دادن و نقل و انتقال بیمار تحت عمل جراحی</p>	<p>1 ویژگی های یک پوزیشن مناسب جراحی را بیان کند.</p> <p>2 نکات ایمنی و مراقبتی یک پوزیشن جراحی را شرح دهد.</p> <p>3 مددجویان آسیب پذیر برای پوزیشن جراحی را نام ببرد.</p> <p>4 انواع پوزیشن جراحی را نام ببرد و کاربرد، عوارض بالقوه و نکات ایمنی و مراقبتی هر پوزیشن را توضیح دهد.</p> <p>5 روش های مختلف انتقال مددجویان را توضیح دهد.</p> <p>6 روش انتقال مددجو از تخت به برانکارد را توضیح دهد.</p> <p>7 روش انتقال مددجو از برانکارد به تخت جراحی را شرح دهد.</p> <p>8 روش انتقال مددجو از صندلی چرخ دار به تخت جراحی را بیان کند.</p> <p>9 نکات مراقبتی مهم در نقل و انتقال مددجو را ذکر کند.</p>
<p>5</p> <p>ایمنی و اصول آسپتیک در اتاق عمل</p>	<p>1 اصول آسپتیک بعد از پوشیدن گان و دستکش را توضیح دهد.</p> <p>2 اصول آسپتیک باز کردن پک ها و ست های جراحی را شرح دهد.</p> <p>3 اصول آسپتیک در هنگام آماده کردن میز مایو و میز جراحی را بیان کند.</p> <p>4 اصول آسپتیک درپ جراحی را توضیح دهد.</p> <p>5 اصول آسپتیک بعد از شروع عمل جراحی را شرح دهد.</p> <p>6 اصول اضافه کردن وسایل و ابزار به محیط استریل را ذکر کند.</p> <p>7 اصول اضافه کردن محلول های استریل به محیط استریل را بیان کند.</p> <p>8 اصول دادن ابزار و وسایل به جراح یا کمک جراح را توضیح دهد.</p>
<p>6</p> <p>آماده کردن پوست</p>	<p>1 هدف از آماده کردن پوست ناحیه ی جراحی را توضیح دهد.</p> <p>2 نحوه ی آماده نمودن پوست ناحیه ی جراحی را شرح دهد.</p> <p>3 نحوه ی تراشیدن موهای ناحیه ی جراحی را به طور کامل بیان کند.</p> <p>4 نحوه ی شستشوی پوست ناحیه جراحی را ذکر کند.</p> <p>5 پرپ اولیه و ثانویه را با هم مقایسه کند.</p> <p>6 نکات مهم پرپ کردن را توضیح دهد.</p> <p>7 نواحی پرپ را برحسب نوع جراحی شرح دهد.</p> <p>8 تجهیزات پایه تمیز کردن مکانیکی پوست محل عمل جراحی را آماده نماید.</p> <p>9 تکنیک پرپ محل عمل توسط سیر کولیت را با رعایت اصول ضد عفونی بر روی مولاژ انجام دهد.</p>
<p>7</p> <p>درپ کردن</p>	<p>1 انواع درپ جراحی را از نظر جنس و شکل ظاهری با هم مقایسه کند.</p> <p>2 مزایا و معایب انواع مختلف درپ های جراحی را بیان کند.</p> <p>3 اصول علمی را در انجام درپ جراحی شرح دهد.</p> <p>4 تکنیک های درپ کردن را در جراحی های مختلف توضیح دهد.</p>
<p>8</p> <p>شمارش گازها و ابزارها اضافه کردن وسایل و محلول های استریل به حوزه جراحی</p>	<p>1 اصول بستن و نحوه پک های استریل روی میز جراحی را به درستی انجام دهد.</p> <p>2 اصول باز کردن پک های استریل و آماده کردن وسایل روی میز جراحی را به درستی انجام دهد.</p> <p>3 نکات استریل در اتاق عمل را شرح دهد.</p> <p>4 نحوه باز کردن وسایل استریل را توضیح دهد.</p> <p>5 نحوه استفاده از وسایل استریل را شرح داده و عملاً نشان دهد.</p>
<p>9</p> <p>مراقبت از نمونه ها ارزشیابی تکوینی</p>	<p>1 انواع نمونه و نمونه گیری را تعریف نماید.</p> <p>2 روشهای به دست آوردن انواع نمونه را بیان کند.</p> <p>3 مراقبت های خاص از نمونه (ظرف نمونه، برجسب زدن به نمونه و محافظت از نمونه) را</p>

	توضیح دهد	
10	وظایف فرد اسکراب	1 وظایف پرستار اسکراب را در مراحل قبل از عمل بیان کند. 2 وظایف فرد اسکراب حین عمل را توضیح دهد. 3 وظایف فرد اسکراب بعد از جراحی را شرح دهد.
11	اسکراب جراحی	1 طریقه استفاده از گان و ماسک و دستکش استریل را شرح داده و عملاً نشان دهد. 2 هدف از اسکراب نمودن دست را در اتاق عمل بیان کند 3 محلول های مورد استفاده برای اسکراب دست را نام ببرد. 4 نحوه اسکراب کردن را شرح دهد. 5 نکات مهم در اسکراب کردن دست را توضیح دهد.
12	ادامه اسکراب پوشیدن گان، دستکش و پوشاندن به تیم جراحی	1 تکنیک خشک کردن دست با حوله را توضیح دهد. 2 نحوه پوشیدن گان را به صورت صحیح و اصول علمی بیان کند. 3 تکنیک پوشیدن دستکش به روش های باز و بسته را شرح دهد و آن ها را با هم مقایسه کند. 4 نکات مهم را بعد از پوشیدن گان و دستکش ذکر کند. 5 نحوه ی دادن گان و دستکش استریل را به جراح یا کمک جراح به شیوه ی علمی شرح دهد. 6 نحوه ی تعویض دستکش استریل را در موارد ضروری بیان کند. 7 شیوه ی خارج کردن گان و دستکش استریل را بعد از اتمام جراحی توضیح دهد.
13	اصول چیدمان میز مایو و پشتیبان انواع انسزیون های جراحی	1 اصول آماده سازی و چیدمان میز جراحی را توضیح دهد. 2 ترتیب قرارگیری شان های استریل را در یک یک جراحی نام ببرد. 3 نحوه شمارش ابزارهای جراحی و گازها را توضیح دهد. 4 نحوه آماده کردن میز مایو را به صورت اصولی ذکر کند. 5 انواع انسزیون در جراحی های مختلف را بیان کند.
14	هموستاز	1 انواع تورینکت و مراقبتهای حین استفاده از آن را بیان کند. 2 نحوه آماده کردن تورنیکه و بیمار را شرح دهد. 3 تجهیزات بندآورنده خونریزی را توضیح دهد. 4 طرز کار با الکتروکوتر را شرح دهد.
15	انواع بخیه	1 خصوصیات انواع نخ های بخیه را توضیح دهد. 2 کاربردهای انواع نخ های بخیه را شرح دهد. 3 خصوصیات سوزن های جراحی را بیان کند. 4 انواع نخ های بخیه را با هم مقایسه کند. 5 انواع تکنیک های بخیه را همراه با جزئیات توضیح دهد. 6 انواع استاپلرها را نام ببرد و آن ها را با هم مقایسه کند. 7 نحوه ی استفاده از نوار پوستی را شرح دهد. 8 نحوه کشیدن بخیه های جراحی را بیان کند.
16	انواع پانسمان ها، مراقبت از درن ها	1 انواع زخم های جراحی را طبقه بندی نماید. 2 توجهات لازم از ناحیه زخم جراحی را شرح دهد. 3 اهمیت پانسمان زخم را بیان کند. 4 مراحل پانسمان زخم را به زبان خود بازگو کند. 5 نکات مراقبتی مهم پانسمان کردن را ذکر کند. 6 انواع درن ها را نام ببرد و کاربرد هر یک را بیان کند.
17	مراقبت های بعد از عمل	مراقبت های لازم بعد از عمل را در مورد اطفال و نوزادان شرح دهد. مراقبت های کلی پس از عمل را شرح دهد.
18	کار عملی / پرپ	

19	کار عملی / اسکراب	
20	کار عملی / پوشیدن گان و دستکش	
21	کار عملی / پوشاندن گان و دستکش به تیم جراحی	
22	کار عملی / درپ کردن	
232	کار عملی / چیدن میز جراحی و باز کردن وسایل استریل	
24	کار عملی / انواع بخیه	
25	کار عملی / ادامه انواع بخیه	
26	کار عملی / پانسمان	
27	کار عملی / نحوه بخیه زدن درن ها	
28	کار عملی / نحوه باز کردن بخیه های مختلف و پکینگ	
29	کار عملی / پوزیشن دادن	
30	کار عملی / بررسی پرونده و مراقبت های قبل از عمل	
31	مرور تکنیک های قبلی	
32	ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو	آزمون تراکمی مباحث تئوری و آزمون آسکی

روش تدریس:

به منظور دستیابی به اهداف آموزشی تعیین شده مباحث تئوری این درس به صورت سخنرانی و پرسش و پاسخ آنلاین و آفلاین از طریق سامانه نوید و اسکای روم، ادوب کانکت و زینومیت و همچنین مباحث عملی به صورت ایفای نقش و شبیه سازی در پراتیک به صورت حضوری تدریس میگردد. از وسایل کمک آموزشی (شامل: تابلو، اورهد، پروژکتور، مولاز، فیلم) به تناسب در ارائه مطالب استفاده خواهد شد.

الگوی تدریس: پیش سازمان دهنده

وظایف و تکالیف دانشجو:

1- دانشجویان می بایست بطور منظم و راس ساعت مقرر در کلاس درس حاضر باشند.

2- دانشجویان باید در مباحث درس شرکت فعال داشته باشند.

3- در رابطه با مهارت های بالینی بدرستی ایفای نقش نمایند.

روش ارزشیابی دانشجو:

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
1	حضور منظم و شرکت فعال در مباحث	10	2
2	آزمون تکوینی	10	2
3	آزمون تراکمی	90	16

1. Surgical Technology for the Surgical Technologist: A Positive Care Approach. 5th Edition by Association of Surgical Technologists (Author)
2. Phillips, Nancy Marie. Berry & Kohn's operating room technique. Elsevier Health Sciences, 2016.

منابع برای مطالعه بیشتر:

3. ساداتی لیلا، گلچینی احسان، حقیقی شایسته و همکاران. تکنیک اتاق عمل بری و کهن جلد اول. 2016
4. ساداتی لیلا و گلچینی احسان، اصول و فنون عملکرد فرد سیار و اسکراب. نشر جامعه نگر، تهران، 1397
5. شهرکی عزیز و همکاران، مقدمات تکنولوژی جراحی برای کارشناسان اتاق عمل، نشر جامعه نگر، تهران، 1389